

स्थानीय राजपत्र

बुद्धशान्ति गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: २

माग : ३

निर्देशिका संख्या (१)

समाबाट पारित मिति: २०७५/१०/२८

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

गाउँसभाबाट जारी बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति सञ्चालन
निर्देशिका, २०७५

आज्ञाले,
छविलाल खतिवडा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति सञ्चालन निर्देशिका २०७५

प्रस्तावना :

स्थानीय स्तरको विकास निर्माण कार्यमा सम्बन्धित लाभकर्ता उपभोक्ताहरूलाई सहभागी गराउँदै सहभागितामूलक विकास निर्माण प्रक्रियाको स्थापनाको लागि विकास आयोजनाको छनौट, तर्जुमा, कार्यान्वयन, सञ्चालन, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन उपभोक्ताहरू आफैले गरून र योजनाप्रति स्थानीय समुदायको अपनत्व तथा स्वामित्व महशुस हुन गई योजनाको दिगोपानको लागि आवश्यक मर्मत संभार तथा हेरचाह जस्ता क्रियाकलापहरू स्थानीय स्तरबाट हुन सकोस् भन्ने नीति अनुरूप उपभोक्ता समितिबाट योजना सञ्चालन गर्ने प्रक्रियालाई सरल र व्यवस्थित एवं कामकारवाही पारदर्शी तुल्याउन यो उपभोक्ता समिति निर्देशिका तयार गरिएको हो। यसले योजना कार्यान्वयन प्रक्रियामा सरलता, आर्थिक क्रियाकलापमा पार दर्शिता र स्थानीय उपभोक्तालाई जिम्मेवारी बोध गराउनका साथै जनसहभागिता परिचालनमा सघाउ पुग्न जाने विश्वास रहे को छ। स्थानीय स्वायत्त शासन सिद्धान्त तथा नीतिहरूलाई मुर्तरूप दिने प्रयोजनका लागि गाउँपालिकाबाट जनतालाई विशेषगरी महिला, दलित, आदीवासी/जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडा वर्ग एवं सामाजिक आर्थिकरूपले पछाडी परेका वर्ग र समुदायहरूलाई पुन्याउँदै आएको सेवा सुविधालाई अझै व्यवस्थित, पारदर्शी, जनउत्तरदाही र समावेशी बनाई स्थानीयस्तरबाट सम्पादन गरिने विकास निर्माणका कार्यहरू र सेवा प्रवाहमा सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गरी विकेन्द्रित दिगो विकासको अवधारणालाई संस्थागत गर्ने प्रयोजनका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति सञ्चालन निर्देशिका २०७५ तर्जुमा गरी लागु गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१. यस निर्देशिकाको नाम “बुद्धशान्ति गाउँपालिका उपभोक्ता समिति सञ्चालन निर्देशिका २०७५” रहेको छ।
२. यो निर्देशिका गाउँकार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा

१. “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई जनाउँछ।
२. “उपभोक्ता समिति” भन्नाले आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभ पाउने व्यक्तिहरूको समूहले कुनै आयोजना निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत संभार गर्नको लागि आफुहरू मध्येबाट गठन गरेको समितिलाई जनाउँछ।
३. “सामुदायिक संस्था” भन्नाले सामुदायिक विकासको भावनाले अभिप्रेरित भई निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गरी प्रचलित कानूनबमोजिम स्थापना भएका समुदायस्तरका संस्था तथा स्थानीय निकायमा सुचीकृत भएका समुदायमा आधारित संस्थासमेतलाई जनाउँछ।
४. “मन्त्रालय” भन्नाले संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयलाई जनाउँछ।
५. “सम्बन्धित निकाय” भन्नाले बुद्धशान्ति गाउँपालिकालाई बुझाउने छ।
६. “अनुदान” भन्नाले नेपाल सरकारबाट गाउँपालिकालाई उपलब्ध हुने निःशर्त तथा सशर्त अनुदानका सबै विभिन्न मन्त्रालय, कार्यक्रम, विकास समिति, कोष र दातृ निकायबाट उपलब्ध हुने स्रोत समेतलाई जनाउँछ।
७. “सामाजिक परीक्षण” भन्नाले प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुसार सामाजिक जिम्मेवारीको लेखाजोखालाई जनाउँछ।

३. उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने योजनाहरू :

सामान्यतया बढी जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश नभएका, मेशिनरी औजारको प्रयोग नहुने, उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद सहभागिता जुट्ने देहाय बमोजिमका कार्यहरू प्रचलित कानूनले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यान्वयन गर्न पाउने बजेटको सिमाभित्र रही उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गर्न प्राथमिकता दिईने छ।

- सामुदायिक संस्था, उपभोक्ता समिति वा समूह, गैर सरकारी संस्था तथा वडावासीको आफ्नै स्रोतबाट सञ्चालन हुने आयोजना वा कार्यक्रम,
- गाउँपालिकासँगको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजना वा कार्यक्रम,
- गाउँपालिको आफ्नै लागतमा सञ्चालन हुने आयोजना वा कार्यक्रम,
- उपभोक्ताले लागत सहभागिता जुटाउने योजनाहरू,
- जनसहभागिता जुटन सक्ने श्रममुलक योजनाहरू,
- गरिवी निवारणमा प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धित योजनाहरू,
- दलित, पिछडिएका जनजाति, अपाङ्ग तथा महिलाका लागि सञ्चालित आयोजनाहरू,
- विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकी, भवन निर्माण, स-साना कल्भर्ट, पुल पुलेसा, पहिरो रोकथाम, नदी नियन्त्रण, सार्वजनिक शौचालय निर्माण, वन संरक्षण विकास जस्ता आयोजनाहरू ।

8. उपभोक्ता समितिको गठन :

उपभोक्ता समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :

- उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धित आयोजना स्थलमै आयोजनाबाट लाभ प्राप्त गर्ने लाभान्वित जनसमुदायको आम भेलाबाट गर्नु पर्नेछ । स्थानीय तहको योजनाको जानकारी उपभोक्तालाई गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट गराउनु पर्दछ ।
- उपभोक्ता समितिको छलफलमा आयोजनाका लागि बजेट, लक्ष्य, जनसहभागिता तथा कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने अवधिबारे स्पष्ट जानकारी गराउनु पर्दछ ।
- आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने अधिकाश उपभोक्तालाई सार्वजनिक भेलाको लागि पूर्व जानकारी गराई कार्य सम्पन्न हुने स्थानमा भेला गराउँदा सम्बन्धित उपभोक्ताहरूको सक्रियतामा गाउँपालिकाको प्रतिनिधि (कर्मचारी परिचालकहरू) सँग समन्वय गरी सम्बन्धित वडा वा गाउँपालिकाको प्रतिनिधिहरूको रोहवरमा उपभोक्ता समिति गठन गरिने छ ।
- प्रचलित ऐन, नियम, प्रक्रिया र मापदण्ड विपरित उपभोक्ता समिति गठन गरेको पाइएमा गठन गर्ने कर्मचारी, समाजिक परिचालक वा संस्थालाई कराबाही गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिको गठन गर्दा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध भएमा आदीवासी, जनजाति दलित तथा पिछडिएको समुदायलाई प्राथमिकता दिई समावेशी तवरले गर्नुपर्दछ ।
- उपभोक्ता समिति गठन गर्दा प्रत्येक पदमा एक मात्र उम्मेदवार भएमा निर्विरोध र एक भन्दा बढी उम्मेदवार भएमा सहमति वा निर्वाचन प्रक्रिया अनुसार छनौट हुनेछ । सामान्यतया समिति गठन गर्दा कार्य सम्पन्न हुने स्थानमा आम भेलाबाट सर्वसम्मत समिति गठन गर्ने प्रयास गर्नु पर्दछ ।
- यदि कुनै कारणले सर्वसम्मत निर्णय हुन नसकेमा उपस्थित समुहमध्ये बाट हात उठाएर वा मत विभाजन वा निर्वाचनका अन्य विधिहरूका आधारमा निर्वाचन गरी बहुमतबाट छनौट गर्नु पर्दछ ।
- उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियामा विवाद भई गठन हुन नसकेको अवस्थामा वा समिति गठन समुहले चासो नदेखाएमा गाउँपालिकाले कानून बमोजिम अन्य प्रक्रियाद्वारा योजना सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- उपभोक्ता समितिमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष र अन्य सदस्य गरी सात देखि एघार सदस्य रहने गरी समावेश प्रतिनिधित्व हुनेगरी गठन गर्नुपर्दछ । उपभोक्ता समितिमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत महिला सदस्य हुनुपर्ने छ ।
- समितिमा अध्यक्ष, सचिव वा कोषाध्यक्ष मध्येको एक जना अनिवार्यरूपमा महिला सदस्य हुनु पर्नेछ ।
- उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूले आफ्नो नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्दछ ।
- एउटै समयमा एक व्यक्ति एक भन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन । साथै एकासगोलका परिवारबाट एक जना भन्दा बढी व्यक्ति समितिको सदस्य हुन पाईने छैन ।
- सामाजिक परिचालनको माध्यमबाट गठन भएका समूह, सामुदायिक संस्था (जस्तै : सामुदायिक वन,

सामुदायिकस्तरका सामुदायिक संस्थाहरू, टोल विकास संस्था, आमा समुह, कृषि समुह, सामुदायिक संगठन आदी) कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गर्न इच्छुक भएमा छुट्टै उपभोक्ता समिति गठन गाउँ सञ्चालन गर्न सकिने भएमा यस्ता समुहमार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।

५. उपभोक्ता समितिमा रहन नपाउने व्यक्तिहरू:

उपभोक्ता समितिमा देहायका व्यक्तिहरू रहन पाउने छैनन्:

१. स्थानीय निकायमा वहालवाला पदाधिकारी तथा सदस्यहरू,
२. बहालवाला सरकारी कर्मचारी तथा शिक्षक,
३. सरकारी पेशी वा बेरुजु फछ्यौट गाउँका व्यक्तिहरू,
४. नैतिकपतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय पाई सजाय भुक्तान गरेको तीन बर्ष ननाघेका व्यक्तिहरू,
५. कुनै कानूनले अयोग्य घोषणा गरेको व्यक्तिहरू,
६. निर्माण व्यवसायको ईजाजत लिएका व्यक्तिहरू,
७. सार्वजनिक सम्पति हिनामिना गरेका व्यक्तिहरू,
८. गाउँपालिकालाई तिर्नुपर्ने दाहित्व नतिर्ने व्यक्तिहरू ।

६. उपभोक्ता समितिलाई तालिम:

१. उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिवृद्धिका लागि उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भएपछि गाउँपालिकाद्वारा आयोजना सञ्चालन तथा लेखा व्यवस्थापन एवं न्युनतम प्राविधिक ज्ञानका लागि उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष, सचिव र अनुगमन समितिका संयोजकलाई आवश्यकता अनुसार तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. यस प्रकारको तालिम खर्च संभव भएसम्म सम्बन्धित योजनाको कन्टिनेन्सी शीर्षकबाट गरिने छ ।
३. तालिम आवश्यकता अनुसार योजना स्थलमा पायक पर्ने केन्द्रमा वा स्थानमा सञ्चालन गरिने छ ।

७. उपभोक्ता समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

- उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :
१. उपभोक्ता समितिको गठनसँगै विनियोजित बजेट रकम अनुसार सम्बन्धित प्राविधिकहरूको सहयोगमा कार्ययोजना बनाई जनसहभागिताको व्यवस्था मिलाउने
 २. योजनाको लागि निर्दिष्ट गरिएको जनसहभागिताको हकमा समुहबाट उपलब्ध हुने श्रम सीप आदीको व्यवस्था गर्ने । श्रम दानको ठाउँमा नगद सहभागिता दिने गरी तोकिएकोमा गाउँपालिकाको सिफारिसमा खोलिएको बैंक खातामा नगद सहभागिता वापतको रकम जम्मा गरी सक्कल बैंक भौचर सहित सम्बन्धित निकायमा पेश गरी सम्झौता गर्ने ।
 ३. सम्झौता पछि गाउँपालिकाबाट अनुसूची ३ बमोजिम कार्यादेश प्राप्त गरी कार्य शुरू गर्ने ।
 ४. समुह अनुकूल हुने आचरण गर्ने ।
 ५. आयोजनाको सार्वजनिक परिक्षण गराउने
 ६. जाँचपास फरफारक गराई योजना हस्तान्तरण गरी जिम्मा लिने ।
 ७. योजना सञ्चालनको सन्दर्भमा नियमित रूपमा बैठक बस्ने, निर्णय सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने । विल भरपाई सुरक्षित राख्ने ।
 ८. समितिको बैठक नियमित रूपमा बस्ने र आय व्ययको विवरणका साथै भए गरेका कामको बारेमा समुहका साथै सम्बन्धित निकायमा जानकारी गराउने ।
 ९. कार्यान्वयनको सिलसिलामा डिजाईन भन्दा फरक कार्य सामान्यतया नगर्ने । यदि गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएमा समितिको बैठक बसी फरक कार्य गर्नुपर्ने भएमा औचित्यको बारेमा छलफल गरी प्राविधिक परामर्श लिई सम्बन्धित निकायले अनुमति दिएमा मात्र फरक कार्य गर्ने ।
 १०. सम्झौतामा निर्दिष्ट गरिएको कार्यान्वयन अवधिभित्र कार्य सम्पन्न गरिसक्ने ।
 ११. आयोजना विस्तारको पहल गर्ने ।
 १२. योजनाबाट प्राप्त हुने प्रतिफल बाँडफाँड गर्ने दिगो व्यवस्थापनका लागि सेवा शुल्क निर्धारण गरी असुल गर्ने ।
 १३. उपभोक्ता समितिबाट जनसहभागिताको कार्य गरिसकेपछि सम्बन्धि निकायसँग कामको प्रगतिको अनुपात रकम गर्दा देहायका कुराहरू संलग्न गर्ने :

क. उपभोक्ता समितिको बैठक बसी कामको प्रगतिको आधारमा रकम माग गरेको निर्णय ।

ख. प्राविधिक मुल्याङ्कन

ग. समितिको तर्फबाट रकम माग गरेको निवेदन /पत्र

घ. उपभोक्ता समितिका अध्यक्षबाट प्रमाणित भएको यथार्थ खर्चको विवरण सहितको फॉटवारी ।

ड. ज्यामी र मिस्त्री लगाईएको कार्यको हकमा डोर हाजिरी फारम ।

१५. रु. १ लाख भन्दा माथिको योजनाको सम्बन्धमा सबैले देख्ने गरी आयोजना/कार्यक्रम स्थलमा उपभोक्ता समितिले अनुसुची १ को नमुना बमोजिम आयोजना सूचना पाटी राख्नुपर्नेछ ।

१६. उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिएको योजना सञ्चालन ठेकामार्फत गराउन पाइने छैन । यदि ठेकका लगाएको थाहा भएमा गाउँपालिका रकम भुक्तानी दिन वाध्य हुने छैन ।

१७. कुनै उपभोक्ता समितिले योजना फरफारक गाउँएको वा काम सन्तोषजनक गाउँएको खण्डमा त्यस्ता उपभोक्ता समितिसँग भविष्यमा गाउँपालिकाले कुनै पनि सम्झौता नगर्न निर्णय गर्न सक्ने छ ।

१८. उपभोक्ता समितिले स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को नियम १५५ र १५६ बमोजिमको प्रावधानहरू पुर्णरूपले पालना गर्नुपर्नेछ ।

८. लागत सहभागिता जुटाउने सम्बन्धी व्यवस्था:

उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने योजनामा उपभोक्ताले कम्तीमा देहाय बमोजिमको अंशदान एवं लागत सहभागिता व्यहोर्नुपर्ने छ :

१. संरचना निर्माण कार्यमा - जस्तै पीच, नाली, भवन, टेवा पर्खाल, कर्भट, विद्युतीकरणसँग सम्बन्धित आयोजनामा लागत अनुगमनको अंकको कम्तीमा १५ ५ बरावरको कार्य उपभोक्ता समितिले व्यहोर्नुपर्नेछ ।

२. संरचना निर्माण बाहेकको काममा लागत अनुमान अंकको कम्तीमा २५५ बरावरको कार्य उपभोक्ता समितिले व्यहोर्नुपर्नेछ । तर उपरोक्त बँदा नं. १ र २ मा जेसुकै लेखिएको भएपनि उल्लेखित प्रतिशत भन्दा बढी जनसहभागिता जुटाउन वाधा पर्ने छैन । सो भन्दा बढी सहभागिता जुटाउनु पर्ने गरी गाउँपालिकाबाट कार्यक्रम स्वीकृत भएकोमा सोही अनुसार गर्नुपर्ने छ ।

३. योजना सञ्चालन गर्ने गाउँपालिका र मातहत निकायले नगदै अंशदान गर्नुपर्ने भनी तोकिएकोमा सोही नगद अंशदान सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले राख्नुपर्नेछ ।

४. वैदेशिक निकायबाट सञ्चालन हुने योजनाको हकमा सो निकायसँग भएको सम्झौता तथा निर्देशिका भएमा सोही निर्देशिका अनुसार हुनेछ । ५) विपन्न वर्ग, दलित, जनजाति तथा उत्पीडित लगाएतका समुदायको लागि सञ्चालित योजनाको हकमा नेपाल सरकारले छुट्टै व्यवस्था गरेकोमा सोही बमोजिम र त्यस्तो व्यवस्था गाउँको हकमा योजनाको प्रकृति हेरी गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

९. गाउँपालिकाबाट उपभोक्ता समितिलाई प्रदान गरिने सेवाहरू:

१. उपभोक्ता समिति गठन गर्न पालना गर्नुपर्ने ऐन, नियम र निर्देशिका बारे जानकारी गराउने ।

२. उपभोक्ता समितिबाट हुने जनसहभागिताको मुल्याङ्कन गर्ने ।

३. प्रचलित कानुन बमोजिम अनुसुची २ बमोजिम ढाँचामा योजना सम्झौता गरी कार्य सञ्चालनका लागि प्रचलित कानुनको अधीनमा रही पेशकी उपलब्ध गराउने ।

४. योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि उपभोक्ता समितिलाई तालिम दिने ।

५. योजनाको स्थलगत भ्रमण गरी लागत अनुमान एवं भए गरेका कार्यको प्राविधिक मुल्याङ्कन गर्ने ।

६. विकास निर्माणको कार्यको आवश्यकता अनुसार स्थलगत निरिक्षण तथा सार्वजनिक लेखापरीक्षण गर्न लगाई निकासामा छाड्ने ।

७. उपभोक्ता समितिबाट पेश भएका योजनागत कार्य प्रक्रिया पुगेको एक महिनाभित्र फरफारक गर्ने ।

८. फरफारक भएका योजनाहरूको अन्तिम भुक्तानी दिने ।

९. आवस्यकता अनुसारको प्राविधिक परामर्श दिने ।

१०. उपभोक्ता समितिले आर्थिक कारोबार सञ्चालन:

१. दस हजार भन्दा माथि भुक्तानी गर्दा वा कारोबार गर्दा बैंक मार्फत दिनुपर्ने छ । खाता खोल्दा उपभोक्ता समितिको निर्णयानुसार नजिकको पायक पर्ने बैंकमा खाता खोली सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

- उपभोक्ता समितिको खाता अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ । खाता सञ्चालकहरूको तीन पुस्ते खुलाई गाउँपालिकामा अभिलेख राख्नुपर्नेछ ।
- योजना सञ्चालनबारे गाउँपालिका वा सम्बन्धित निकायले जुनसुकै व्यक्त पनि उपभोक्ता समितिको खाता र बैंक पासबुक जाँचबुफ गर्न सक्नेछ ।
- उपभोक्ता समितिले काम सम्पन्न गरेपाइ योजनाको आय/व्यय विवरणको सार्वजनिक परीक्षण सहित एक प्रति फरफारकका लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- साविकदेखि बैंक खाता भई रहेका अवश्थामा बाहेक दश हजार भन्दा कम लागतका योजनाको आर्थिक कारोबारको लागि बैंक खाता आवस्यक पर्ने छैन ।

११. योजनाको रकम भुक्तानी प्रतिक्रिया:

गाउँपालिका र उपभोक्ता समिति बीच भएको सम्झौता बमोजिम योजनाको कार्य सञ्चालनका लागि अग्रिम रूपमा कुनै पेशकी दिईने छैन । गाउँपालिकाले कामको मूल्याङ्कन गरी देहायका आधारमा रकम भुक्तानी दिईनेछ :

- उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम कार्य शुरू गरी सम्बन्धित प्राविधिकको मूल्याङ्कनको आधारमा गरेको कामको मात्र भुक्तानी दिईनेछ । यस्तो भुक्तानी ३ चरणमा दिईनेछ । पहिलो पटक ३३ प्रतिशत, दोस्रो पटक ३३ प्रतिशत र अन्तिममा ३४ प्रतिशत भुक्तानी दिईनेछ । त्यसरी भुक्तानी दिँदा उपभोक्ता समितिको माग निवेदन, नापी किताव, उपभोक्ता समितिको निर्णय, अनुगमन समितिको सिफारिस समेत पेश गर्नुपर्ने छ ।
- योजनाको अन्तिम भुक्तानीको हकमा सम्बन्धित प्राविधिकबाट गरिएको कामको मूल्याङ्कनको अन्तिम विल, नापी किताव, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, उपभोक्ता समितिको निर्णयहरू, अनुगमन समितिको सिफारिस, सार्वजनिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन साथ राखी उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षले कागजात प्रमाणित गरी पेश गरेपाइ गाउँपालिकाबाट योजना मूल्याङ्कन, जाँचपास फरफारक गर्न केही समय लाग्ने भएमा १०५ सम्मको रकम कट्टा गरी पछि जाँचपास फरफारक भएपाइ भुक्तानी दिने गरी मूल्याङ्कनको आधारमा भुक्तानी दिन सकिनेछ ।
- तर एकै पटक कार्य सम्पन्न गरी उपरोक्त कागजात साथ पेश भएमा एकमुष्ट भुक्तानी गर्न सकिनेछ । गाउँपालिका र उपभोक्ता समिति बीच भएको सम्झौता बमोजिम योजनाको कार्य सञ्चालनका लागि कामकोप्रकृति हेरी अग्रिम रूपमा कार्य योजना बनाई सो को आधारमा गाउँपालिका वा सम्बन्धित निकायले लागत व्यहोर्ने कुल अंकको ३३५ रकम पहिलो किस्ताको रूपमा पेशकी स्वरूप उपलब्ध गराउन सक्ने छ । सो बाहेक अन्य किस्ता तथा अन्तिम भुक्तानी देहायको आधारमा उपभोक्ता समितिले प्राप्त गर्नेछ ।
- प्रथम किस्ता स्वरूप पेशकी लिई काम शुरू गरेपछि दोस्रो तथा तेस्रो किस्ताको वापतको रकम पुनः पेशकी दिईने छैन । त्यस्तोमा सम्बन्धित प्राविधिकबाट पेश गरेको काम मूल्याङ्कन रनिझ़ विल अनुसारको रकम पेशकी कटाई थप ३३५ सम्म भुक्तानी दिईनेछ । त्यसरी भुक्तानी दिँदा उपभोक्ता समितिको माग निवेदन, नापी किताव, उपभोक्ता समितिको निर्णय, अनुगमन समितिको सिफारिस समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।
- योजनाको अन्तिम भुक्तानीको हकमा सम्बन्धित प्राविधिकबाट गरिएको कामको मूल्याङ्कनको अन्तिम विल, नापी किताव, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, उपभोक्ता समितिको निर्णयहरू, अनुगमन समितिको सिफारिस, सार्वजनिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन साथ राखी उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षले कागजात प्रमाणित गरी पेश गरेपाइ गाउँपालिकाबाट योजना मूल्याङ्कन, जाँचपास फरफारक गरी दास्तो किस्ता पेशकी फस्यौट गरी अन्तिम भुक्तानी दिईने । त्यसरी जाँचपास फरफारक गर्न केही समय लाग्ने भएमा ५५ सम्मको रकम कट्टा गरी पछि जाँचपास फरफारक भएपाइ भुक्तानी दिने गरी मूल्याङ्कनको आधारमा भुक्तानी दिन सकिनेछ ।
- तर एकै पटक कार्य सम्पन्न गरी उपरोक्त कागजात साथ पेश भएमा एकमुष्ट भुक्तानी गर्न सकिने छ ।

१२. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन:

- उपभोक्ता समितिको गठनसँगसँगै उपभोक्ताको आम भेलाले आयोजना वा कार्यक्रमबाट प्रत्यक्ष लाभ हाँसिल गर्ने परिवारमध्ये बाट कम्तीमा एक जना महिला समेत रहने गरी तीन सदस्यीय अनुगमन तथा सहजीकरण समिति गठन गर्नुपर्ने छ ।
- अनुगमन तथा सहजीकरण समितिले सम्बन्धित योजनाको कार्यान्वयन चरणमा योजनाको कार्य प्रगति, कार्य योजना अनुसार काम भए नभएको, गुणस्तरयुक्त ढङ्गले सञ्चालन भए नभएको आदी विषयमा निरन्तर अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नेछ ।
- समितिले आयोजना सम्पन्न भएको सात दिन भित्र आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी र फरफारकको निम्नि सिफारिस गर्नुपर्नेछ । समितिले आफ्नो दाहित्व र जिम्मेवारी निर्वाह गाउँको, भुक्तानी र फरफारक गर्न लगायत थप कार्यहरू अगाडी बढाउन

बाधा परेको मानिने छैन ।

१३. म्याद थपः

- उपभोक्ता समितिले सम्झौता तोकिएको म्यादभित्र योजना सम्पन्न गर्नुपर्नेछ ।
- सम्झौतामा निर्दिष्ट गरिएको म्यादभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने अवस्था सृजना भएमा उपभोक्ता समितिले निर्णय गरी कारण सहित म्याद समाप्त हुनु भन्दा कम्तीमा ७ दिन अगावे सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिससाथ उपभोक्ता समितिको निर्णय राखी गाउँपालिकामा निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ ।
- यसरी म्याद थपको माग भई आएपछि सम्बन्धित प्राविधिकको कारण खुलेको प्रतिवेदनको आधारमा एक पटक प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले म्याद थप गर्न सकिनेछ ।
- यस बाहेक प्राकृतिक प्रकोप वा भवितव्य परी मनासिव कारण बाहेक बुँदा नं. ३ बमोजिमको म्यादभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने विशेष परिस्थिति भएमा दोस्रो पटक स्थानीय निकायले म्याद थप गर्न सक्नेछ । त्यस्तो म्याद थप गर्नुपर्ने भएमा उपभोक्ता समितिबाट प्रचलित नियममा तोकिए अनुसार लाग्ने हर्जना बरावरको योजना थप कार्य गराउन सक्नेछ ।

१४. सार्वजनिक परीक्षणः

- गाउँपालिकामा बाह्य तथा आन्तरिक स्रोतबाट उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने सबै किसिमका कार्यक्रम तथा योजनाहरू सम्पन्न भएपछि अन्तिम किस्ता भुक्तानी पुर्व अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक परीक्षण कार्यविधि, २०६७ बमोजिम सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

१५. योजना फरफारकः

- योजना सम्पन्न भई सकेपछि सम्बन्धित निकायलाई जानकारी गराउने र नियमानुसार फरफारक गराउने दाहित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समितिको हुनेछ । यसरी फरफारक गराउँदा उपभोक्ता समितिले देहाय बमोजिमका कागजात संलग्नशा गरी पेश गर्नुपर्ने छ :
 - उपभोक्ता समितिको निर्णय
 - प्राविधिकको अन्तिम मुल्याङ्कन, नापी विवरण र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र
 - सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परिक्षण र खर्च सार्वजनिकिकरण प्रतिवेदन

१६. योजनाको हस्तान्तरणः

आयोजनाको जाँचपास भई फरफारक भईसकेपछि सम्बन्धित गाउँपालिकाले उक्त योजना सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई अनुसुची ४ बमोजिम फारम भरी योजना हस्तान्तरण गर्नुपर्ने र उपभोक्ता समितिले जिम्मा लिई सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

१७. मर्मत संभार तथा सञ्चालनः

- उपभोक्ता समितिलाई योजना हस्तान्तरण भईसकेपछि उपभोक्ता समितिले देहायको काम गर्न सक्नेछ :
 - सो योजना मर्मत संभारका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउन योजनाबाट सेवा प्राप्त गर्ने समुहबाट सेवा शुल्क लिने ।
 - सेवा शुल्क वापत असुल गर्ने रकमको दर निर्धारण गदा योजनाको प्रकृति हेरि लाभान्वित उपभोक्ताहरूको समुहको बैठकबाट निर्धारण गरी गाउँपालिकाको स्वीकृती लिई कार्यान्वयन गर्ने ।
 - सम्बन्धित निकायले दिएको नीति र निर्देशनको अधिनमा रही सम्पन्न योजनाको सञ्चालन र मर्मत संभारका लागि पहल गर्ने ।
 - मर्मत संभार तथा सञ्चालन गरी हस्तान्तरण भई आएका योजनाको मर्मत संभार गर्दा उपभोक्ता समितिको बैठकबाट देहाय बमोजिमको मर्मत संभार समिति गठन गर्न सक्नेछ ।
 - अध्यक्ष १ जना
 - महिला सदस्य २ जना
 - सदस्य २ जना

१८. दण्ड सजायः

कुनै उपभोक्ता समितिले सम्भौता बमोजिम योजना सम्भौता बमोजिम योजना सम्भौता बमोजिम योजना सञ्चालन गर्दा निजहरूको लापरवाहीले कुनै हानी पुगेमा वा क्षति पुगेमा वा रकम दुरुपयोग भए गाउँपालिका वा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई देहाय बमोजिम दण्ड सजाय गर्न सक्नेछ ।

१. दुरुपयोग भएको रकम दामासाहिले उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्ने ।
२. योजनामा खर्च भएको रकम बराबर क्षतिपुर्ति स्वरूप असुल गर्ने ।
३. त्यस्ता उपभोक्ता समितिसँग पुनः योजना सञ्चालनका लागि सम्भौता नगर्ने ।
४. योजनाको निर्माण कार्य पुनः योजना सञ्चालनका लागि सम्भौता नगर्ने ।
५. आर्थिक जरिवाना गर्ने ।

१९. विविधः

गाउँपालिकाबाट कार्यक्रम वा आयोजना स्वीकृत भएपछि उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गरिने कार्यक्रम वा आयोजनाको हकमा बढीमा पन्थ दिनभित्र उपभोक्ता समिति गठन गरी सम्भौताका लागि सम्पर्क राख्न सम्बन्धित लाभग्राही समूहलाई जानकारी दिनु पर्नेछ । तोकीएको समय भित्र उपाभोक्ता समिति गठन भई आउन नसकेमा सम्बन्धित स्थानीय निकायले सहजीकरण गर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन हुन नसकेमा अन्य वैकल्पिक माध्यमबाट आयोजना सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

२०. संशोधन, खारेजी तथा बचाउः

१. यो निर्देशिका आवश्यकता अनुसार गाउँ सभाले संशोधन, परिमार्जन वा खारेज समेत गर्न सक्नेछ ।
२. निर्देशिकामा उल्लेख भएको कुराहरूको हकमा यसै निर्देशिका अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।
३. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने विषेश योजना वा कार्यक्रमको लागि तोकीएको कार्यविधिहरूको पालना गर्न यस निर्देशिकाले बाधा पुन्याएको मानिने छैन ।
४. यस निर्देशिकामा लेखिएका कुराहरू स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून सँग बाफिएमा बाफिएका कुराहरू स्वतःनिष्कृत हुनेछन् ।

२१. निर्देशिकाको व्याख्या यो निर्देशिकाको अन्तिम व्याख्या गर्ने अधिकार गाउँपालिकालाई हुनेछ ।

अनुसुची १	
आयोजना स्थलमा राख्ने सुचनापाठीको नमुना	
योजनाको नाम :	वडा नं. :
योजना स्थल :	
उ.स.को नाम :	
उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नाम :	२०८३
जम्मा सदस्य संख्या :	महिला सदस्य संख्या :
योजना शरू हुने मिति :	
कामको विवरण (ल.झ. बमोजिम प्रत्येक कामको भौतिक परिमाण उल्लेख गर्ने)	
बजेट स्रोत न.पा :	
अन्य संस्था :	
जनश्रमदान :	
कुल लागत :	
योजना सम्पन्न हुने मिति :	
योजना सम्पन्न भएको मिति :	

अनुसूची २

उपभोक्ता वा सामुदायिक संघ/संस्थाबीच भएको

योजना सम्झौता ढाँचा

(स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ र बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति सञ्चालन निर्देशिका २०७५ सँग सम्बन्धित)

योजनाको नाम	
ठेगाना	
योजना सम्झौता मिति	
योजनाको काम शुरू मिति	
काम सम्पन्न गर्नु पर्ने मिति	
योजनामा सहभागीता	
योजनाको लागत इष्टिमेट रु.	
गाउँपालिकाबाट हुने अनुदान रु.	
जनसहभागिता	
जम्मा रकम रु.	
संझौता अनुसार कामको विवरण	

सम्झौताका शर्तहरू

- उपभोक्ता समितिबाट आयोजना कार्यान्वयन र सञ्चालन गर्दा आयोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने घरपरिवारको पहिचान गरी त्यस्ता घरपरिवारको आम भेलाबाट सम्बन्धित आयोजनास्थलमा नै सात देखि एघार सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूले आफ्नो नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- गाउँपालिकाका बहालवाला पदाधिकारी, राजनीतिक दलको प्रतिनिधिको स्पमा गाउँपालिकाको कुनै पनि पदमा आसिन व्यक्ति, बहालबाला सरकारी कर्मचारी, शिक्षक, निर्माण व्यवसायी, सरकारी पेशकी वा बेरुजु फछ्योट नगरेका व्यक्तिहरू, नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय पाई उक्त सजाय भुक्तान गरेको तीन वर्ष ननाघेको व्यक्ति, सार्वजनिक सम्पत्ति हिनामिना गरेका व्यक्ति उपभोक्ता समितिका सदस्य हुन पाउने छैन् ।
- उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूमा कम्तीमा तेतीस प्रतिशत महिला हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी हुनका साथै उपभोक्ता समितिमा आवद्ध व्यक्तिहरू सामान्यतया साक्षर हुनुपर्नेछ ।
- एउटै समयमा एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन साथै एकासगोलका परिवारबाट एक जनाभन्दा बढी व्यक्ति समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।
- यस बमोजिम कार्यक्रम स्वीकृत नभई विगत वर्षमा वा यसै आर्थिक वर्षमा पनि सम्झौता हुनुपूर्व कार्य सम्पन्न गरिएका भनी भुक्तानी माग गरिएको कार्यक्रम वा आयोजनाहरूमा र आ.व.को अन्त्यमा काम भैसकेको देखाई पछि काम गर्ने गरी कुनै पनि हालतमा उपभोक्ता समितिलाई रकम भुक्तानी दिन पाइने छैन । उपभोक्ता समितिले स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम गरेको कामको मात्र भुक्तानी दिइनेछ ।
- तोकिएका काम भन्दा बढी गर्ने वा काम नै नगरी वा वास्तविक कामभन्दा बढी काम गरेको देखाई अथवा कुनै आइटमको सट्टा अर्को आइटमको कार्य पूरा गरेको देखाई लागत अनुमानभन्दा बढी रकम माग्ने उपभोक्ता समितिलाई उक्त रकम भत्कानी नदिई कालो सूचीमा राखी कारवाही गर्नुको अतिरिक्त सम्बन्धित प्राविधिकलाई समेत कारवाही गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार लगायत आयोजना लागत, निर्माण सामग्रीको परिमाण, आयोजनाको गुणस्तर, राख्नुपर्ने खाता, किस्ता निकासा तथा भुक्तानी प्रक्रिया, पारदर्शिता, अनुगमनसम्बन्धी व्यवस्थाका बारेमा कार्यक्रम वा आयोजना सम्झौता हुन पुर्व एक वा सोभन्दा बढी उपभोक्ता समितिहरूका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षलाई सामुहिक स्पमा अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिको खाता अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ । खाता सचांलकहरूको तीनपुस्ते खुलाई आयोजना खाता र गाउँकार्यपालिकामा अभिलेख राख्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिको गठन र यसको बैठकका

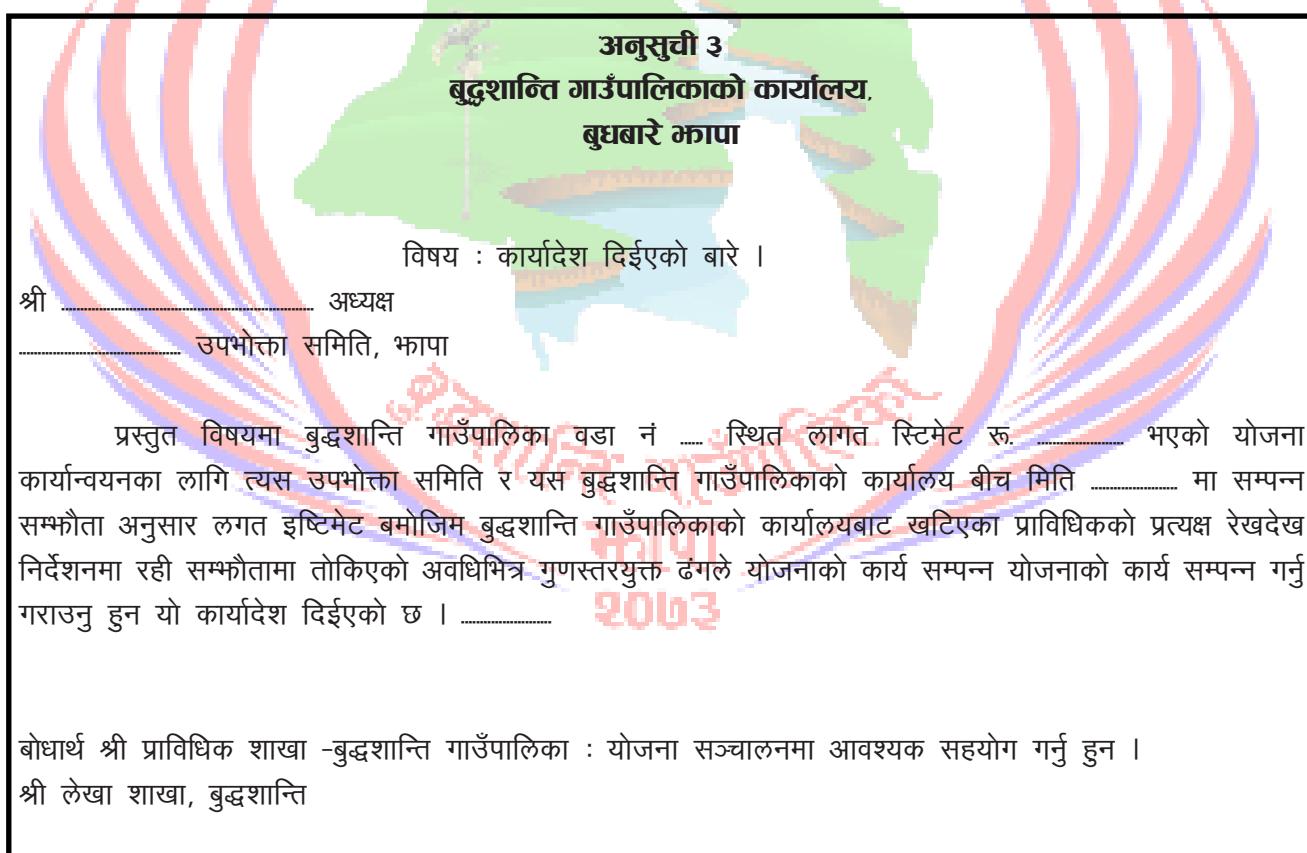
निर्णयहरूको अभिलेख उपभोक्ता समितिको सचिवबले राख्नुपर्नेछ

९. उपभोक्ता समिति, गैर सरकारी संस्था वा सामुदायिक संस्थाले आफ्नो खाताबाट पच्चिस हजारभन्दा माथिको आर्थिक कारोबार गर्दा वा भुक्तानी दिँदा बैंक वा वित्तीय संस्था मार्फत गर्नुपर्नेछ ।
१०. श्रममूलक प्रविधिबाट कार्य गराउने गरी लागत अनुमान स्वीकृत गराई सोही बमोजिम सम्झौता गरी मेशीनरी उपकरणको प्रयोगबाट कार्य गरेको पाइएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रद्द गरी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गरिएको रकम मूल्यांकन गरी बढी भएको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नुपर्नेछ ।
११. उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गर्नु अगाडि गाउँकार्यपालिकाको योजना शाखा वा योजना सम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारीले प्रचलित कानून, कार्याविधि, निर्देशिका बमोजिम आवश्यक कागजात सहित उपभोक्ता समिति गठन भए नभएको बारे एकिन गरी आफ्नो स्पष्ट राय साथ सम्झौताका लागि निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष पेश गरी निर्णय भए बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
१२. गाउँकार्यपालिका र उपभोक्ता समिति वीचमा हुने सम्झौता पत्रमा आयोजनाको लागत, कार्य प्रारम्भ र सम्पन्न हुने अवधि, उपभोक्ता समितिले गर्ने योगदानको प्रकार र रकम, सम्बन्धित उपभोक्ताद्वारा सञ्चालन र मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने विषय आदि उल्लेख गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिले काम गर्ने गरी सम्झौता गरेका योजना, आयोजना उपभोक्ता समितिले ठेकका लगाउन पाउने छैन । उपभोक्ता समितिले ठेका लगाएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग गाउँ कार्यपालिकाले सम्झौता भंग गरी त्यस्तो उपभोक्ता समितिका सदस्य तथा पदाधिकारीहरूलाई कालो सूचीमा राखिनेछ ।
१३. उपभोक्ता समितिलाई गाउँकार्यपालिकाले लागत अनुमान तयार गर्ने, प्राविधिक सल्लाह दिने, जाँचपास लगायत अन्य प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउनेछ ।
१४. उपभोक्ता समितिले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा उपभोक्ता समूहको निर्णयको आधारमा गर्ने, आयोजनाको निर्माण कार्य गाउँ कार्यपालिकाको तर्फबाट तोकिएको प्राविधिकले तयार गरेको लागत अनुमान तथा प्राविधिक सल्लाहको अधीनमा रही गर्ने र आयोजना कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय स्रोत, साधन र श्रम शक्तिको अधिकतम परिचालन गर्ने गरी गर्नुपर्दछ ।
१५. उपभोक्ता समितिले मासिक स्पमा बैठक बस्नुपर्ने, बैठकबाट भएको निर्णय गाउँकार्यपालिकालाई जानकारी गराउने, आयोजना सञ्चालन, संरक्षण र मर्मत सम्भार गर्ने, आफूले जिम्मा लिएको काम निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नसकेमा उपभोक्ता समूहको निर्णय सहित थप स्याद माग गर्ने, कार्यक्रम कार्यान्वयन संग सम्बन्धित सम्पूर्ण खर्चहरूको बिल भरपाई सुरक्षित राख्ने, सम्बन्धित कामको प्रगति बिबरण गाउँपालिकामा उपलब्ध गराउने, कामको फरफारक गराउनु अघि समीक्षाको लागि उपभोक्ता समूहको बैठक बोलाई बैठकमा राखी छलफल गराउने, यस्तो बैठकको उपस्थिति र निर्णयको प्रतिलिपि गाउँकार्यपालिकामा प्रस्तुत गर्ने आदि कार्य सम्पादन गर्नुपर्नेछ ।
१६. उपभोक्ता समितिले गरेको कामको लागत मूल्य, कार्य, कार्यस्थल, लागेको रकम, उपभोक्ता समितिको पदाधिकारीको नाम, कार्य शुरू तथा सम्पन्न मिति समेत खुल्ने गरी सम्बन्धित कार्यस्थलमा सार्वजनिक परीक्षण गरेको प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिकामा प्रस्तुत गर्नुपर्दछ ।
१७. उपभोक्ता समितिले कामको लागि नियमानुसार लिएको पेशकी फर्छ्यौट गर्दा प्रथम किस्ताको प्राविधिक मूल्याङ्कन, सम्झौता अनुसारको नाप जाँच र मूल्य खुलेको रनिङ्गविल, उपभोक्ता समितिको बैठकको प्रतिलिपि समेत राखी गाउँकार्यपालिकामा नियेदन दिनुपर्नेछ । यस विवरणको आधारमा अधिल्लो किस्ताको पेशकी फर्छ्यौट गरी थप कामको मात्र अर्को किस्ता कायम गरी सोही वरावरको रकम उपलब्ध गराईनेछ । उपभोक्ता समिति स्वयमले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नुपर्नेछ ।
१८. कामको प्रकृति अनुसार नियमानुसार पेशकी उपलब्ध गराउन बाधा हुनेछैन ।
१९. उपभोक्ता समितिले कार्य सम्पन्न गरेपछि प्राविधिक जाँचपास र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त गरी गाउँ कार्यपालिकाका प्रतिनिधिको रोहरमा सार्वजनिक परीक्षण गराउनु पर्नेछ । फरफारकका लागि उक्त सार्वजनिक परीक्षणको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नुपर्नेछ । अन्तिम भुक्तानी दिँदा उक्त योजनाको फोटो र सो अनुसार निर्माण भएको हो भनी उपभोक्ता समितिको निर्णय तथा उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षको दस्तखत गराई सम्बन्धित फाईलमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।
२०. उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न भएपछि सम्बन्धित निकायले सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेबारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्दछ । यसरी आयोजनाको हस्तान्तरण भएमा गाउँकार्यपालिकाको सहमति लिई उपभोक्ता समितिले सेवा शुल्क लिन र सोको नियमित मर्मत सम्भार र सञ्चालनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ । यसका लागि आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तथा आयोजना सञ्चालन कार्याविधि तयार गरी गाउँकार्यपालिका बाट स्वीकृत गरी लागू गर्न सकिनेछ ।

२१. उपभोक्ता समितिले आयोजनाहरू संचालन गर्दा तोकिए बमोजिमको गुणस्तर कायम गर्ने गराउने दायित्व र जिम्मेवारी सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारी, अन्य कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र अनुगमन तथा सहजीकरण समितिको हुनेछ ।

२२. समितिले आयोजना सम्पन्न भएको सात दिनभित्र आयोजनाको अन्तिम भुक्तानी र फरफारकको निम्नि सिफारिस गर्नु पर्नेछ । समितिले आफ्नो दायित्व र जिम्मेवारी निर्वाह नगरेको, भुक्तानी र फरफारकको लागि सिफारिस नगरेको कारणबाट प्रचलित कानून बमोजिम भए गरेका कार्यको भुक्तानी दिन, फरफारक गर्न लगायतका थप कार्यहरू अगाडि बढाउन बाधा परेको मानिने छैन ।

उपभोक्ताको तर्फबाट	हस्ताक्षर	गाउँपालिकाको तर्फबाट	हस्ताक्षर
आध्याक्षको नाम			
सचिबको नाम			
कोषाध्याक्षको नाम			

अनुसूची ४
बुद्धशान्ति गाउँपालिकाको कार्यालय
बुधबारे भ्राणा

विषय : योजना हस्तान्तरण ।

श्री उपभोक्ता समिति, बुद्धशान्ति गाउँपालिका यस कार्यालयको मिति को निर्णयानुसार आ.व. मा बुद्धशान्ति गाउँपालिका वडा नं. को स्थानमा कार्यक्रम अन्तर्गत संचालित योजना गते सम्पन्न भई जाँचपास फरफारक समेत भएकाले यस योजना आजको मिति देखि त्यस उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । अब देखि सो योजनाको रेखदेख र्मत सम्भारको व्यवस्था उपभोक्ता समितिबाट मिलाउनु हुन अनुरोध छ ।

१. लगत ईस्टिमेट रकम रु.
२. मुल्याङ्कन रकम रु.
३. अनुदान रकम रु.
४. जन श्रमदान
५. भुक्तानी दिएको नगद : जिन्सी :
६. बाँकी बोधार्थ तथा कार्यार्थ : श्री योजना तथा प्राविधिक शाखा - बुद्धशान्ति गाउँपालिका :
श्री लेखा शाखा, बुद्धशान्ति गाउँपालिका

